

Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset

HLJ-toimikunnan hyväksymät 3.3.2026

HSL:n hallituksen iltakoulu 18.3.2026

HSL:n hallituksen kokous 24.3.2026

Tausta: Liikennejärjestelmäsuunnittelman valmistelu

- Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL2027-suunnitelman laadinta on käynnissä seudullisena yhteistyönä.
- MAL2027-suunnitelman liitteeksi laaditaan seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma, jonka työvaiheet on esitetty oheisessa kuvassa. Liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitevuosi on 2045, ja suunnitelma kattaa 15 kuntaa (Helsingin seudun kunnat + Siuntio).
- Liikennejärjestelmäsuunnitelma on samalla EU-vaatimusten mukainen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelma (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP).

KEHITTÄMIS- TARPEET

Kevät-alkusyksy 2025
Kerätään eri työvaiheiden
ja lähteiden kautta
liikennejärjestelmän
kehittämistarpeita

KEHITTÄMIS- LINJAUKSET

Vuodenvaihte 2026
Tiivistetään
kehittämistarpeet ja
laaditaan niiden pohjalta
kehittämislinjaukset

TOIMENPITEET

Kevät 2026
Ideoidaan, keskustellaan ja
arvioidaan erilaisia
mahdollisia toimenpiteitä,
jotka vastaavat
kehittämislinjauksiin

LUONNOS

Loppukevät - syksy
2026
Priorisoidaan toimenpiteet
ja laaditaan
suunnitelmaluonnos

ARVIOINTI JA LAUSUNNOT

Loppusyksy 2026 -
kevät 2027

Liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset

- Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset tarkentavat valmisteilla olevan MAL 2027-suunnitelman tavoitteita. Kehittämislinjaukset luovat lähtökohdan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiselle sekä liikennejärjestelmän kehittämiseksi tarvittaville toimenpiteille ja hankkeille.
- Kehittämislinjaukset valmisteltiin syksyn 2025 aikana koottujen kehittämistarpeiden pohjalta. Kehittämislinjauksia on käsitelty seudullisessa liikennejärjestelmäryhmässä 15.12.2025 ja 13.2.2026 sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikunnassa (HLJ-toimikunta) 14.1. ja 3.3.2026. HLJ-toimikunta hyväksyi kehittämislinjaukset omalta osaltaan 3.3.2026.
- HSL:n hallituksen hyväksynnän jälkeen kehittämislinjaukset lähetetään edelleen hyväksyttäväksi Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Vihdin kuntien valtuustoille.

Liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset

HIILINEUTRAALI	MENESTYVÄ	HYVINVOIVA
1. Liikenteen ilmastopäästöt vähenevät Helsingin seudulla linjassa kansallisten tavoitteiden kanssa. Seudun liikenne on käyttövoimiltaan fossiilitonta vuonna 2045. Linjaamme suunnitelmassa toimenpiteet, joilla päästötavoitteet saavutetaan käytännössä. 2. Nostamme moninaisella keinovalikoimalla kestävien liikennemuotojen yhteenlasketun kulkutapaosuuden vähintään 70 prosenttiin vuoteen 2045 mennessä. 3. Kehitämme tehokasta liikennejärjestelmää, joka perustuu ensisijaisesti käyttäjälle houkuttelevaan joukkoliikenteeseen. Joukkoliikennejärjestelmän tulee tarjota koko matkaketjun hyvää palvelutasoa ja helppokäyttöisyyttä kaikille.	4. Lisäämme seudun ja koko Suomen elinvoimaa ja kilpailukykyä. Parannamme henkilöliikenteen ja logistiikkayhteyksien kokonaisvaltaista toimivuutta ja turvallisuutta Helsingin seudulla. 5. Turvaamme toimivat työmatkayhteydet. 6. Tunnistamme ne seudulliset toimenpiteet, joilla parannamme yritysten sijoittumismahdollisuuksia ja toimintaedellytyksiä. Kohdistamme väylien kehittämis- ja parantamistoimia vahvasti sekä seudun sisäisiin että pitkämatkaisiin logistiikkayhteyksiin. Edistämme logistiikan toimivuutta myös muilla toimilla. 7. Turvaamme suunnittelulla ja yhteistyöllä raskaan liikenteen taukopaikkojen ja uusien käyttövoimien jakeluinfrastruktuurin riittävyyden. 8. Vaikutamme siihen, että logistiikan vihreä siirtymä toteutuu kustannustehokkaasti.	9. Seudun liikennejärjestelmä vastaa moninaisiin liikkumistarpeisiin erilaisten asukkaiden arjessa ja seudun eri osissa. 10. Laadukas ja turvallinen liikkuminen lähiympäristössä on mahdollista kaikille. Varmistamme erityisesti asuinalueiden, keskustojen ja koulumatkojen turvalliset ja viihtyisät kävelyn ja pyöräilyn yhteydet. 11. Turvaamme palveluiden saavutettavuutta liikennejärjestelmän toimenpitein. 12. Vähennämme eri keinoin liikenteen aiheuttamia haittoja ihmisille ja luonnolle. 13. Tuemme alueiden eriytymisen ehkäisyä tarvittaessa parantamalla saavutettavuutta erityisesti joukkoliikenteellä.
LÄPILEIKKAAVAT LINJAUKSET		
14. Kehitämme liikennejärjestelmää kustannustehokkaasti, käyttötalouden huomioiden, investoinneissa uusia rahoitusmalleja tunnistaen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Priorisoimme ja aikataulutamme yhteisrahoitteiset investointitarpeet seudullisesti, vaikuttavuuden mukaan ja julkistalouden realistiseen rahoitusraamiin sovittaen. Vaikuttavat toimenpiteet toteuttavat suunnitelman tavoitteita monipuolisesti. Edistämme investointiohjelman hankkeilla kestävästä liikkumisesta ja liikenneturvallisuudesta. 15. Vahvistamme liikennejärjestelmän kokonaisturvallisuutta ja häiriönsietokykyä sekä ilmastomuutokseen sopeutumista. Varautuminen erilaisiin tulevaisuuksiin näkyy suunnitelmassa ja huoltovarmuuden turvaaminen investointiohjelman hankkeissa.		

HIILINEUTRAALI

1. Liikenteen ilmastopäästöt vähenevät Helsingin seudulla linjassa kansallisten tavoitteiden kanssa. Seudun liikenne on käyttövoimiltaan fossiilitonta vuonna 2045. Linjaamme suunnitelmassa toimenpiteet, joilla päästötavoitteet saavutetaan käytännössä.

2. Nostamme moninaisella keinovalikoimalla kestävien liikennemuotojen yhteenlasketun kulkutapaosuuden vähintään 70 prosenttiin vuoteen 2045 mennessä.

3. Kehitämme tehokasta liikennejärjestelmää, joka perustuu ensisijaisesti käyttäjälle houkuttelevaan joukkoliikenteeseen. Joukkoliikennejärjestelmän tulee tarjota koko matkaketjun hyvää palvelutasoa ja helppokäyttöisyyttä kaikille.

Tarkennusta linjauksille

CO2-päästöt ovat kääntyneet seudulla kasvuun (ennakkotieto). Tällä suunnittelukierroksella asetamme liikenteen ilmastopäästöille määrällisen vähentämistavoitteen. EU:n, Suomen, Uudenmaan ja seudun kuntien ilmastotavoitteet tukevat osaltaan työtä. Linjaamme ja hyväksymme toimenpiteet, joilla tavoitteet voidaan saavuttaa. Toimenpiteiden vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja oikeudenmukainen kohdentuminen ovat keskeisiä toimenpiteiden valintakriteerejä.

Fossiilittomuustavoite koskee sekä henkilö- että tavaraliikennettä. Tavoite ei koske vain liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteiden vaikutuksia, vaan tavoitteen saavuttamiseen vaikuttavat myös esimerkiksi kansallisen tason toimet. Jatkosuunnittelussa muodostetaan erikseen tavoite liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteiden vaikuttavuudelle.

Viemme eteenpäin liikenteen sähköistämistä.

Kestävän liikkumisen tulee olla Helsingin seudulla sujuvaa ja helppoa. Tavoitteenamme on kestävien liikennemuotojen osuuden kasvattaminen henkilöliikenteessä oheisen määrällisen tavoitteen mukaisesti. Kulkumuoto-osuutta mitataan seudullisen liikkumistutkimuksen <https://www.hsl.fi/hsl/tutkimukset/liikkumistutkimus> avulla matkojen lukumäärästä laskettuna. Tutkimus koskee seudun sisäisiä arkipäivän matkoja.

Kestävien kulkutapojen osuuden kasvattamisella tähdätään paitsi ilmastopäästöjen vähentämiseen, myös siihen, että henkilöautoilun laajamittaisen sähköistymisen myötä autoliikenteen haittavaikutukset kuten ruuhkat, lähipäästöt ja tilankäyttö eivät lisäänty.

Seudun liikennejärjestelmän runkona on raideliikenne ja muu runkojoukkoliikenne tukeutuen joukkoliikenteen solmukohtiin. Eri kulkutapojen tulee yhdistyä saumattomasti joukkoliikenteeseen osaksi kestäviä matkaketjuja. Seudun monikeskuisuus luo tarpeen myös poikittaisten ja verkostomaisten joukkoliikenneyhteyksien kehittämiseksi.

Joukkoliikenteen kilpailukykyä on tarve parantaa suhteessa henkilöautoliikenteeseen. Edistämme myös joukkoliikenteen toteuttamista uusille alueille oikea-aikaisesti esimerkiksi vaikuttaen maankäytön toteuttamiseen. Suunnitelmakokonaisuus on investointi- ja käyttötalouden näkökulmista kestävä, ja myös valtion osallistumista joukkoliikenteen rahoitukseen vahvistetaan.

Matkaketjujen liityntöjen ja solmukohtien toimivuutta parannetaan, kohteina mm. asemien ja asemanseutujen palvelutaso ja turvallisuus, kävelyn liityntäreittien esteettömyys ja houkuttelevuus, pyöräily-yhteydet ja pyörien turvallinen liityntäpysäköinti sekä autoliityntäpysäköinnin maksaminen ja informaatio.

Junavarikoiden toteutuminen on välttämätön edellytys lähi- ja kaukojunaliikenteen kehittämiseksi.

MENESTYVÄ

4. Lisäämme seudun ja koko Suomen elinvoimaa ja kilpailukykyä. Parannamme henkilöliikenteen ja logistiikkayhteyksien kokonaisvaltaista toimivuutta ja turvallisuutta Helsingin seudulla.

5. Turvaamme toimivat työmatkayhteydet.

6. Tunnistamme ne seudulliset toimenpiteet, joilla parannamme yritysten sijoittumismahdollisuuksia ja toimintaedellytyksiä. Kohdistamme väylien kehittämis- ja parantamistoimia vahvasti sekä seudun sisäisiin että pitkämatkaisiin logistiikkayhteyksiin. Edistämme logistiikan toimivuutta myös muilla toimilla.

7. Turvaamme suunnittelulla ja yhteistyöllä raskaan liikenteen taukopaikkojen ja uusien käyttövoimien jakeluinfrastruktuurin riittävyyden.

8. Vaikutamme siihen, että logistiikan vihreä siirtymä toteutuu kustannustehokkaasti.

Tarkennusta linjauksille

Toimiva henkilöliikenne ja logistiikkayhteydet kasvattavat Helsingin seudun ja sen kuntien elinvoimaa. Helsingin seutu on koko Suomen tärkein kasvukeskus ja solmukohta väestön, elinkeinojen ja liikenneyhteyksien suhteen. Seudulle kohdistuvat liikenneinvestoinnit tukevat siten koko maan kilpailukykyä. Otamme aktiivisen roolin kansallisten ja kansainvälisten yhteyksien kehittämisessä ja hyödynnämme ne osana seudun liikenneverkkoa.

Hyödynnämme digitalisaation tuomia työkaluja, uudenlaisia liikennepalveluita sekä joukkoliikenteen automaatiokehitystä keinoina liikennejärjestelmän tehokkuuden, sujuvuuden ja kestävyys edistämiseen. Henkilöliikenteen toimivuus turvataan etenkin kestävillä kulkumuodoilla. Liikenteen turvallisuus huomioidaan läpäisevästi suunnitelman toimenpiteissä.

Pyrimme aktiivisesti vaikuttamaan liikenteen automaation ja sen kehitykseen sekä myös potentiaaliin haittavaikutuksiin.

Työelämän muutoksista huolimatta työmatkaliikenne säilyy yhä merkittävänä mitoittavana tekijänä seudun liikennejärjestelmässä. Tuottavuuden kannalta keskeistä on työpaikka-alueiden saavutettavuuden varmistaminen erityisesti joukkoliikenteellä. Tässä korostuu erityisesti tiiviit kaupunkialueet. Myös seudullisen pääpyöräverkon toteuttaminen edistää seudun sisäisiä kestäviä työmatkoja.

Keskeistä on seudullisesti ja valtakunnallisesti tärkeiden logististen yhteyksien säilyttäminen ja parantaminen. Huomioimme seudullisesti merkittävien yritysalueiden liikennetarpeet sekä seudun sisäisen logistiikan toimivuuden suunnitelman toimenpiteissä, kuten myös pitkämatkaisten runkokuljetuksien yhteydet keskeisille logistiikka-alueille, lentoasemalle, satamiin ja muualle Suomeen. Varmistamme kansainvälisten kuljetusketjujen toimivuuden, häiriöttömyyden ja huoltovarmuuden suurimmissa solmupisteissä ja niiden takamaayhteyksissä.

Huomioimme kaupunkien alailmatilan ja sitä tulevaisuudessa entistä laajemmin hyödyntävän ilmaliikenteen osana kaupunkiseudun liikennejärjestelmää.

Raskaan liikenteen taukopaikkoja ja raskaan liikenteen uusien käyttövoimien jakeluinfrastruktuuria kehitetään synergiat tunnistaen ja pitkän aikavälin tarpeet huomioiden. Sekä taukopaikat että jakeluinfra ovat osa kuljetusten toimivuutta ja siten seudun elinvoiman mahdollistamista.

Logistiikan päästövähennykset ovat monen eri toimijan vastuulla, mutta seudullisesti voimme edistää niitä muun muassa yhteistyön kautta.

HYVINVOIVA	Tarkennusta linjauksille
9. Seudun liikennejärjestelmä vastaa moninaisiin liikkumistarpeisiin erilaisten asukkaiden arjessa ja seudun eri osissa.	Asukkaiden ja muiden seudulla liikkuvien tarpeet liikennejärjestelmälle vaihtelevat. Väestön ikääntyminen, kasvava vieraskielisten osuus sekä vapaa-ajan liikkumisen merkityksen kasvu moninaistavat tarpeita entisestään. Eri kulkumuodot täyttävät liikkumistarvetta seudun erilaisilla alueilla ja eri elämäntilanteissa. Moninaiset liikkumistarpeet korostavat käyttäjätiedon ja -ymmärryksen merkitystä suunnittelussa, eri kulkumuotojen joustavaa yhdistelyä tilanteen mukaan, esteettömän liikennejärjestelmän vaateita sekä saavutettavuutta ja vaikutusten arviointia eri käyttäjäryhmien näkökulmasta.
10. Laadukas ja turvallinen liikkuminen lähiympäristössä on mahdollista kaikille. Varmistamme erityisesti asuinalueiden, keskustojen ja koulumatkojen turvalliset ja viihtyisät kävelyn ja pyöräilyn yhteydet.	Luomme asumisen ja elämisen laatua Helsingin seudulla varmistamalla laadukkaan ja turvallisen liikkumisen edellytykset lähiympäristöissä. Samalla tuemme aktiivista, lihasvoimaista liikkumista ja sitä kautta asukkaiden terveyttä. Panostamme muun muassa kaupunki- ja kuntakeskustojen kävely-ympäristöjen viihtyisyyteen sekä turvallisiin koulumatkayhteyksiin.
11. Turvaamme palveluiden saavutettavuutta liikennejärjestelmän toimenpitein.	Monet palvelut ovat keskittymässä aiempaa suurempiin yksiköihin. On tarve varmistaa erityisesti julkisten sosiaali- ja terveysten palveluiden saavutettavuus myös tulevaisuudessa. Joukkoliikenneyhteyksien turvaamisen lisäksi yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa on keskeistä saavutettavuuden varmistamiseksi.
12. Vähennämme eri keinoin liikenteen aiheuttamia haittoja ihmisille ja luonnolle.	Suunnitelman toimenpiteisiin sisällytetään meluntorjunta erityisesti tiivistyvän maankäytön edellyttämissä kohteissa sekä toimenpiteet liikenteen lähipäästöjen ja luontovaikutusten vähentämiseksi.
13. Tuemme alueiden eriytymisen ehkäisyä tarvittaessa parantamalla saavutettavuutta erityisesti joukkoliikenteellä.	Alueiden negatiivisen eriytymisen eli segregaatian ehkäisy on määritetty yhdeksi MAL-suunnittelua läpäiseväksi teemaksi. Erityisesti joukkoliikennesaavutettavuus on tässä keskeinen toimenpide maankäytön ja asumisen toimenpiteiden rinnalla. Raideinvestoinnit vauhdittavat monipuolista asuntotuotantoa, jolla on vaikutusta eriytymisen ehkäisyyn ja alueen kilpailukykyyn.

LÄPILEIKKAAVAT LINJAUKSET

14. Kehitämme liikennejärjestelmää kustannustehokkaasti, käyttötalouden huomioiden, investoinneissa uusia rahoitusmalleja tunnistaen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Priorisoimme ja aikataulutamme yhteisrahoitteiset investointitarpeet seudullisesti, vaikuttavuuden mukaan ja julkistalouden realistiseen rahoitusraamiin sovittaen. Vaikuttavat toimenpiteet toteuttavat suunnitelman tavoitteita monipuolisesti. Edistämme investointiohjelman hankkeilla kestäväää liikkumista ja liikenneturvallisuutta

15. Vahvistamme liikennejärjestelmän kokonaisturvallisuutta ja häiriönsietokykyä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista. Varautuminen erilaisiin tulevaisuuksiin näkyy suunnitelmassa ja huoltovarmuuden turvaaminen investointiohjelman hankkeissa.

Tarkennusta linjauksille

Kuntien ja valtion investointimahdollisuudet ovat kaventuneet, joten liikenneverkkojen kehittämisessä on järkevää varautua entistä tarkempaan hankkeiden priorisointiin sekä etsimään myös vaihtoehtoja suurille investointihankkeille. MAL2023 -suunnitelman investointiohjelma oli epärealistinen, eli nyt on pyrittävä priorisoimaan vahvemmin. Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteiden tarkemmat valintakriteerit päätetään yhteistyössä jatkosuunnittelussa.

Rahoituksen teemoissa seudullinen yhteistyö tuo tulosta enemmän kuin osaoptimointi. Liikennejärjestelmän rahoitus pohjaan tarvitaan myös uusia ratkaisuja ja rahoituslähteitä.

Kun onnistumme järjestämään seutua hyvin palvelevan joukkoliikenteen kustannustehokkaasti, se vaikuttaa myös lipunhintoihin, joiden kasvua on hillittävä.

Kokonaisturvallisuus ja häiriönsietokyky (resilienssi) ovat nousseet ajankohtaisiksi teemoiksi edelliseen suunnittelukierrokseen verrattuna. Resilienssiin kuuluvat myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimet.

Huoltovarmuus tulee suunnitelmassa huomioida osana tilannekuvaa sekä osana toimenpiteitä ja vaikutusten arviointia.